YLE KURIIN NYT!

Lauri Laitinen, Binga Tupamäki, Jere Tuononen

KOKOOMUSNUORET

KDN

PERUSSUOMALAINEN NUORISO

MISTÄ ON KYSE?

Parlamentaarinen Yle-työryhmä sai sovun syksyllä 2024, josta keskeisimmät nostot ovat:

- Noin 66 miljoonan euron sopeutukset
- Velvoite Ylelle viestiä avoimemmin toiminnastaan ja taloudestaan
- Kotimaisen tuotannon edistäminen
- Monimuotoisen uutistoiminnan turvaaminen

Kokonaisuudessa paljon hyvää...

MISTÄ ON KYSE?

Parlamentaarinen Yle-työryhmä sai sovun syksyllä 2024, josta keskeisimmät nostot ovat:

- Noin 66 miljoonan euron sopeutukset
- Velvoite Ylelle viestiä avoimemmin toiminnastaan ja taloudestaan
- Kotimaisen tuotannon edistäminen
- Monimuotoisen uutistoiminnan turvaaminen

Kokonaisuudessa paljon hyvää...
mutta myöskin ongelmia
(korostettuna)

MIKSI NÄMÄ OVAT ONGELMA?

Ylen kohdistuneet säästöt ovat riittämättömiä.

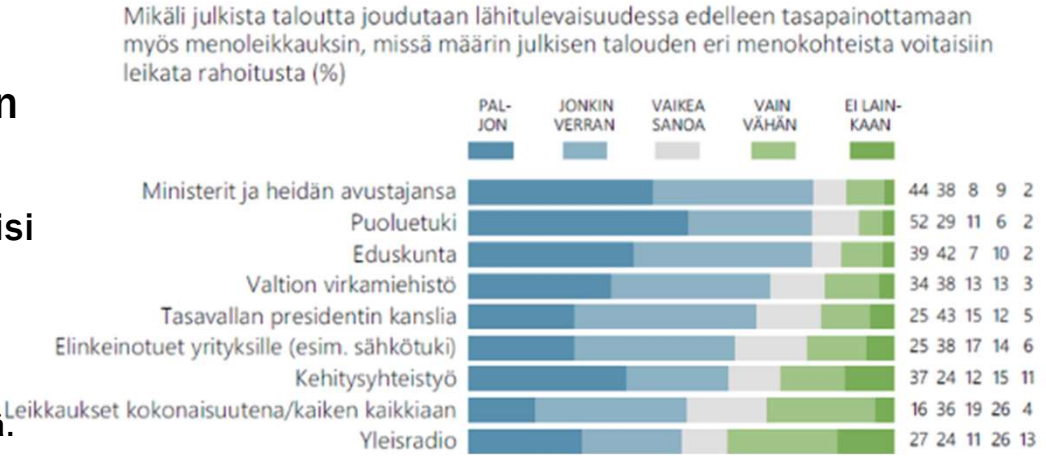
- **EVA:n mukaan 51% suomalaisista valmiita leikkaamaan Ylen rahoituksesta (27% paljon, 24% jonkin verran)**
- **Pohjoismaisessa vertailussa säästöjen jälkeenkin 2. suurin rahoitus asukasta kohden (106€ → n. 94,56€)**
  - **Myös absoluuttisessa vertailussa määräraha säilyisi 3. suurimpana.**

Ylen koko antaa sille myös epäreilun kilpailuaseman muuhun mediakenttään nähden.

- **Ylen lisäksi vain MTV tuottaa uutis- ja ajankohtaissisältöjä TV:ssä.**
- **Mediakentän omistajuus on keskittynyttä ja ulkomaista omistusta on paljon.**

Yleisradioyhtiö	**Rahoitus asukasta kohden** (2024)	**Rahoitus asukasta kohden alv. huomioiden** (2024)
NRK (Norja)	110 euroa	98 euroa
YLE (Suomi)	106 euroa	95 euroa
DR (Tanska)	83 euroa	83 euroa
SVT, SR ja UR (Ruotsi)	76 euroa	76 euroa

Pohjoismaiden yleisradioyhtiöiden rahoitus suhteessa asukaslukuun (Yle-työryhmän mietinnöstä).

Mistä suomalaiset leikkaisivat mieluiten (Elinkeinoelämän valtuuskunnan EVA ry:n syksyn 2024 arvo- ja asennetutkimus).

MITÄ JÄI PUUTTUMAAN?

Ylen lakisääteisiä tehtäviä ei karsittu eikä tarkennettu, mikä mahdollistaa jatkossakin toissijaisen sisällön tuottamisen pienemmilläkin resursseilla.

- Ylen keskityttävä ydintehtäviinsä: tiedonvälitys, ajankohtaisohjelmat, kansalliskulttuurin tukeminen ja kriisiajan viestintä.

Lakisääteisten tehtävien tarkkarajaistaminen ja suuremmat sopeutukset → Yle kuriin nyt! -kansalaisaloite

EPÄKOHDAT JOIHIN TULISI PUUTTUA

1. Parlamentaarinen neuvottelumalli
2. Leikkausten kohdentaminen
3. Ylen rahoituksen taso
4. Julkisen palvelun laajuus
5. Yleisradion vaikutus media-alan kilpailuun

PARLAMENTAARINEN NEUVOTTELUMALLI

Tällä hetkellä Yleä koskevat päätökset neuvotellaan parlamentaarisessa työryhmässä, jossa perinteen mukaisesti pyritään yksimieliseen lopputulokseen.

- Ylen toiminnan säätely on tehty perustuslain muuttamista vaikeammaksi, mikä on suhteetonta.

→ Luopuisimme yksimielisyysperiaatteesta, jotta päätöksiä voitaisiin tehdä yksinkertaisella enemmistöllä.

- Itse neuvotteluita kaikkien eduskuntapuolueiden kesken emme pidä ongelmallisena.

LEIKKAUSTEN KOHDENTAMINEN

Katsomme, että Yle on tietoisesti hakenut säästöjä näkyvimmistä ja arvostetuimmista toiminnoista → katsojaluvuiltaan suosittuja tuotantoja lopetetaan ja työntekijöitä irtisanotaan.

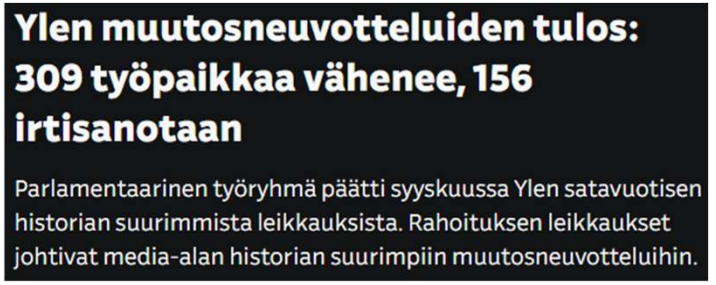
- Washington monumentti –syndrooma: Yhdysvalloista lähtöisin oleva ilmiö, jossa virastot leikkaavat ensimmäisenä näkyvimmät ja arvostetuimmat palvelut päättäjien painostamiseksi.

Yleisradiolain mukaan Ylen hallintoneuvoston tehtävänä on mm. **päättää asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai yhtiön organisaation olennaista muuttamista.**

→ Siispä Ylen hallintoneuvoston tulisi itse kohdentaa säästöt pienimmän haitan periaatteella.

Iltalehti 30.10.2024

Yle 24.1.2025

YLEN RAHOITUKSEN TASO

Kertauksena aiemmasta: Noin 66 miljoonan euron sopeutusten jälkeenkin Yle säilyy Pohjoismaiden toiseksi suurimpana yleisradioyhtiönä, kun se suhteutetaan asukaslukuun.

→ Laskisimme Ylen rahoituksen vähintään Ruotsin tasolle eli 76 euroon asukasta kohden

- Tämä vastaa kansalaisten tahtotilaa (Evan mukaan 51% suomalaisista kannattaa Yleltä leikkaamista)
- Yle keskittyisi ydintehtäviinsä (lakisääteisten tehtävien rajaamisen jälkeen)
- Yle antaisi tilaa yksityisille media-alan toimijoille → lisää monipuolisuutta ja moniäänisyyttä mediakentälle

JULKISEN PALVELUN LAAJUUS

Ylen lakisääteisiä tehtäviä on rajattava, jotta se keskittyisi ydintehtäviinsä: tiedonvälitys, ajankohtaisohjelmat, kansalliskulttuurin tukeminen ja kriisiajan viestintä.

- Vastaavia palveluita voidaan tuottaa perustuslain 17 § erikseen tunnustamille vähemmistöryhmille (saamelaiset, romanit, viittomakieltä käyttävät ja vammaisuuden vuoksi tulkitsemis- ja käännösapua tarvitsevat)
  - Vieraskielisille ei tulisi tällaisia palveluita järjestää julkisin varoin, sillä se ei voi koskaan olla vieraiden kieliryhmien välillä yhdenvertaista, taloudellisesti kannattavaa eikä se myöskään edistä heidän kotoutumistaan.

→ Miten Ylen julkisen palvelun tehtäviä rajattaisiin?

JULKISEN PALVELUN LAAJUUS

Yleisradiolain 7 §:n 2 momentista poistettaisiin seuraavat yliviivatut osuudet:

2) tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria, taidetta ~~ja virikkeellistä viihdettä~~;

→ Katsomme, että viihdeohjelmat eivät kuulu Ylen ydintoimintoihin vaan sen sijaan yksityisille media-alan toimijoille.

4) kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielistä väestöä, tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä ~~sekä soveltuvin osin myös maan muiden kieliryhmien kielellä~~;

→ Katsomme, että Ylen tulee tuottaa palveluita ainoastaan sellaisilla kielillä, jotka ovat nimeltä mainittu Suomen perustuslaissa tai kielilaissa.

5) tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista~~, suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta~~ sekä huolehtia ohjelmatarjonnasta myös vähemmistö- ja erityisryhmille;

→Katsomme, että suomalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen on oleellista, mutta vähemmistö- ja erityisryhmille tulisi tuottaa ohjelmia vain yleisradiolain 7§:n 2 momentin kohdan 4 mukaisella rajauksella. Sen sijaan arvojulistusten ei pitäisi olla osa Ylen lakisääteisiä tehtäviä.

~~6) edistää kulttuurien vuorovaikutusta ja ylläpitää ulkomaille suunnattua ohjelmatarjontaa;~~

→Katsomme, että Ylen ei pitäisi tuottaa mitään ulkomaille suunnattua ohjelmatarjontaa.

JULKISEN PALVELUN LAAJUUS

Lisäksi poistaisimme 7 §:n 3 momentin seuraavat yliviivatut osuudet, jotka perustelemme alla:

4) saamen- ja romaninkieliset ~~sekä maan muiden vähemmistönä olevien kieliryhmien kielellä olevat~~ tekstimuotoiset uutissisällöt;

Katsomme tässäkin, että Ylen tulee tuottaa palveluita ainoastaan sellaisilla kielillä, jotka ovat nimeltä mainittu Suomen perustuslaissa tai kielilaissa.

Esitämme myös, että 7 §:ssä kiellettäisiin ulkomaisten ohjelmien ostaminen, sillä tämä on ristiriidassa suomalaisen kulttuurin säilyttämisen ja kulttuuriperinnön vaalimisen kanssa.

Pidämme kuitenkin perusteltuna kriisiajan viestinnän merkityksen korostamista lainsäädännössä, vaikka se vastaakin jo nykytilaa.

Lakisääteisten tehtävien tarkentaminen turvaa myös riittävät resurssit häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumiseen.

YLEISRADION VAIKUTUS MEDIA-ALAN KILPAILUUN

Jaamme Yle-työryhmän huomiot kotimaisen mediakentän omistajuuden keskittymisestä ja siitä, että vain yksi kaupallinen toimija tarjoaa uutis- ja ajankohtaissisältöjä televisiossa Ylen lisäksi.

Katsomme, että Yle nykyisessä laajuudessaan häiritsee kotimaisen mediakentän kilpailua ja että esittämämme toimet puuttuisi myös Yle-työryhmän esittämiin huomioihin ja siten korjaisi tilannetta parempaan suuntaan.

Ylen laittamineen kuriin:

- avaisi kilpailua (mm. viihdeohjelmat) kaupalliselle medialle
- pakottaisi Ylen keskittymään ydintehtäviinsä
- helpottaisi Yleä koskevaa päätöksentekoa
- kohdentaisi säästöt toissijaisiin toimintoihin (joiden järjestäminen on nykylainsäädännön puitteissa mahdollista)
- mahdollistaisi jatkossakin palveluiden tuottamisen vähemmistöryhmille, mutta ilman mielivaltaa

KIITOS!

Lauri Laitinen, Binga Tupamäki, Jere Tuononen

KOKOOMUSNUORET

KDN

PERUSSUOMALAINEN NUORISO